

Utlåtande 2015:162 RVIII (Dnr 106-267/2015)

Valfrihet inom äldreomsorgen

Motion (2015:3) av Anna König Jerlmyr (M), Lotta Edholm (FP), Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2015:3) av Anna König Jerlmyr (M), Lotta Edholm (FP), Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD) om ”Valfrihet inom äldreomsorgen” anses besvarad med vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Clara Lindblom anför följande.

Ärendet

Anna König Jerlmyr (M), Lotta Edholm (FP), Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige. I motionen föreslås att kommunfullmäktige ska besluta att stadsdelsnämnderna omgående upphör med ideologiskt motiverad kommunalisering av boenden och andra verksamheter inom äldreomsorgen. Samt att kommunstyrelsen bör få i uppdrag att i samråd med äldrenämnden utreda förutsättningarna för att öka mångfalden av aktörer inom äldreomsorgen kombinerat med att förstärka möjligheter att underlätta för den enskilda äldre att använda sin valfrihet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldrenämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Hägerstens-

Liljeholmens stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Skarpnåcks stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, kommunstyrelsens pensionärsråd, Stiftelsen Äldrecentrum och Vårdföretagarna Almega.

Stadsledningskontoret anser att eftersom de boenden som drivs i kommunal regi är i minoritet så är valfriheten för de äldre fortfarande stor.

Äldrenämnden anser att beslutet att återta tre vård- och omsorgsboenden i kommunal regi inte påverkar det faktum att de äldre i staden fortfarande kommer att ha många alternativ och aktörer att välja bland.

Bromma stadsdelsnämnd anser att det är viktigt att tydliga kvalitetskrav ställs på dem som bedriver verksamhet inom äldreomsorgen samt att det finns bra och tillförlitliga system och metoder för att följa upp och kontrollera att vård- och omsorgsboenden, hemtjänst och andra verksamheter inom äldreomsorgen uppfyller dessa kvalitetskrav.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd upplyser om att inför återtagande av verksamhet till egen regi arbetar förvaltningen på samma strukturerade sätt som vid överlämnande till privat drift efter en genomförd upphandling.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd anser att oavsett vilket boende eller hemtjänst den äldre väljer så ska den kunna vara säker på att få en god vård och omsorg.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd anser att de aktörer som söker snabba och stora vinster på bekostnad av våra äldres välbefinnande och omsorg ska veta att de inte är välkomna i Stockholms stad längre. Hemtjänsten och äldreomsorgen ska bara rymma seriösa aktörer.

Skarpnåcks stadsdelsnämnd anser att det är viktigt att regler och förutsättningar är tydliga för de äldre och att informationen om vilka valmöjligheter som finns är god.

Södermalms stadsdelsnämnd konstaterar att inför avtalsförlängning eller förnyad upphandling kommer förvaltningen att bedöma verksamheter och entreprenörer efter deras resultat och föreslå att nämnden besluta på ett sätt som kan utveckla äldreomsorgen att ännu bättre svara mot de äldres behov.

Kommunstyrelsens pensionärsråd ser inte att en ”ideologiskt motiverad kommunalisering av boenden och andra verksamheter inom äldreomsorgen” inletts. Rådet förutsätter att man vid upphandling eller förnyelse av avtal kommer att göra en allsidig bedömning så att utföraren med högsta kvalitet vinner.

Stiftelsen Äldrecentrum tolkar begreppet mångfald som att det finns hemtjänst med olika inriktningar för äldre med olika behov eller önskemål och att det har varit svårt att få en önskad mångfald inom äldreomsorgen trots många utförare.

Vårdföretagarna Almega ser med stor oro på de återkommunaliseringar av fungerande privata verksamheter som nu sker över landet.

Mina synpunkter

Den politiska majoriteten i staden arbetar för att det ska vara en god balans mellan olika utförare av vård- och omsorgsboenden och hemtjänst som ingår i valfrihetssystemen. Redan i budgeten för 2015 fastslogs att det inom äldreomsorgen ska finnas tillräckligt många alternativ för bra valfrihet, däremot inte fler än att staden kan följa upp och garantera kvaliteten. Staden ska även aktivt arbeta för att främja icke vinstdrivande verksamheter och de äldre som vill ha äldreomsorg i kommunal regi ska ha möjlighet att välja det i alla stadsdelar.

Att det är stadsdelsnämnderna som tar beslut om vilken äldreomsorg som ska finnas i stadsdelen är en beslutsordning som jag stödjer. Jag tycker att det är anmärkningsvärt att de borgerliga motionärerna vill begränsa stadsdelsnämndernas möjlighet att utifrån sin kunskap om behov och efterfrågan besluta om stadsdelens äldreomsorg.

Det som har hänt i staden efter valet är att vi har satt stopp för de ideologiskt drivna privatiseringar inom vård och omsorg för äldre som den tidigare majoriteten ägnade sig åt. Vår politik utgår istället ifrån kvalitet, att all äldreomsorg ska vara bra äldreomsorg oavsett utförare. Det är därför vi ställer hårda kvalitetskrav på kontinuitet, bemanning, utbildning och bra arbetsvillkor för de anställda. Vi har även förstärkt uppföljningsarbetet genom exempelvis kvalitetsobservatörer.

För mig betyder mångfald inom äldreomsorgen att det ska finnas olika aktörer och inriktningar på verksamheten som riktar sig till äldres olika behov och önskemål. Staden ska till exempel erbjuda äldreomsorg på olika språk eller boende med olika inriktningar och profiler. Det ska finnas boenden och hemtjänst med expertkunskaper när det gäller vård av äldre med demenssjukdom, psykiska funktionsnedsättningar eller missbruksproblematik. Att ha väldigt många utförare garanterar inte den här typen av mångfalden på något sätt.

Vi väljer istället att höja kompetensen bland äldreomsorgens medarbetare. Ett exempel är den demenssatsning i fyra steg som startar under år 2016. Inom ramen för kompetensfonden kommer fler såväl riktade satsningar som kompetenshöjande och kompetensförsörjande insatser göras för olika yrkesgrupper.

Valfrihet handlar även om att kunna påverka hur omsorgen utförs. Efter valet tillsatte vi en utredning för att se över ersättningssystem och former för biståndsbedömning inom hemtjänsten, tidsregistrerings- och dokumentationssystemet ParaGå samt utreda för- och nackdelar med olika typer av upphandlingssystem. Slutsatserna från utredningen ska ligga till grund för ett fortsatt utvecklingsarbete inom hemtjänsten, vilket syftar till att möta behoven hos framtidens äldre. Målet är en hemtjänst med hög personalkontinuitet där de äldre har ett stort inflytande över hur insatserna ska genomföras. Medarbetarna ges utrymme att använda sitt yrkeskunnande och goda förutsättningar att arbeta personcentrerat.

Till sist vill jag bara kommentera det helt felaktiga påståendet att det har skett många kommunaliseringar inom äldreomsorgen i staden efter valet. När det gäller vård- och omsorgsboenden har 20 avtal förlängts och tre har inte förlängts under år 2015. Senast ett servicehus återtogs i egen regi var i juni 2014 då oppositionen fortfarande satt vid makten.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson och Cecilia Brinck (alla M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2015:3) av Anna König (M), Lotta Edholm (FP), Karin Ernlund (C), Erik Slottner (KD) om valfrihet inom äldreomsorgen bifalls.
2. Därutöver anføres följande.

Vi har under det första året med den rödgrönrosa majoriteten sett att deras prioriteringar ligger på att försvåra, inte underlätta, för den fristående välfärdssektorn att verka i Stockholm. Hur majoriteten med ideologisk nit återkommunaliserar framstående välfärdsföretag sprider oro bland de som har goda idéer eller vill investera i Stockholm.

Under den rödgrönrosa majoritetens styre har äldreboenden, parklekar och andra verksamheter återkommunaliserats på ideologiska grunder trots att verksamheterna har upprätthållit en god och hög kvalitet. För oss handlar det om att värna om möjlighet för stockholmare att kunna påverka välfärden i sin egen vardag. En mångfald av

aktörer bidrar även till att arbetsmarknaden för omsorgspersonal och växer och därmed stärks möjligheten för personal att påverka sin arbetssituation.

Den rödgrönrosa majoritetens agerande innebär ett underkännande av människors fria val och är ett allvarligt hot mot den fristående välfärdssektorn, en sektor som utgörs av småföretag med stor representation av kvinnor. Det är anmärkningsvärt att den rödgrönrosa majoriteten fortsätter att motarbeta kvinnodominerade branscher och sätter ideologi framför kvalitet. För oss är det en självklarhet att den enskilde och dess behov samt kvaliteten i verksamheterna ska stå i centrum, inte driftformen.

I föredragande borgarrådets synpunkter finns det formuleringar som väcker mer frågor än vad de ger svar. Exempelvis; "... inom äldreomsorgen ska finnas tillräckligt många alternativ för bra valfrihet, däremot inte fler än att staden kan följa upp och garantera kvaliteten." Det är en inställning som i sitt utfall riskerar att bli godtycklig och bristande i transparens. Föredragande borgarrådet anser även att flera utförare inte garanterar mångfald, vilket får ses som en paradox som heter duga.

De rödgröna majoriteterna ute i stadsdelsnämnderna har dessutom kört över både tjänstemännens rekommendationer och upplevelsen hos dem som använder och brukar verksamheterna. Vi är oroliga att det kommer fortsätta mandatperioden ut. I Farsta stadsdelsnämnds verksamhetsplan 2015 står det klart och tydligt: "Avknoppningar ska inte förekomma och konkurrensutsättningen ska upphöra."

Vänsterpartiets avoga inställning till den fristående välfärdssektorn är vida känd. Socialdemokraterna är splittrade i frågan medan det är otydligt vad Miljöpartiet och Feministiskt initiativ egentligen tycker. Det är denna delade rödgrönrosa koalition som styr Stockholms stad och därför finns det fog för fortsatt oro över utvecklingen.

Till skillnad från den rödgrönrosa majoriteten anser vi att det är stockholmarnas perspektiv, behov och önskemål som är utgångspunkten för upprätthållande av valfriheten och mångfalden inom välfärden i Stockholm, samtidigt som en god kvalitet ska säkerställas för verksamheterna.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2015:3) av Anna König Jerlmyr (M), Lotta Edholm (FP), Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD) om "Valfrihet inom äldreomsorgen" anses besvarad med vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 2 december 2015

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Clara Lindblom

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Johanna Sjö och Lars Jilmstad (alla M), Lotta Edholm (L) och Karin Ernlund (C) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Anna König Jerlmyr (M), Lotta Edholm (FP), Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige. I motionen anges att den styrande majoriteten inlett en kommunalisering av väl fungerande verksamheter inom äldreomsorgen och att detta hämmar kvalitetsutvecklingen och minskar medborgarnas valfrihet. Vidare anføres i motionen att det tidigare system som tillämpades med att äldre anvisades till enbart kommunalt drivna boenden i den stadsdel de tillhörde inte önskas återinföras då det bedöms minska den enskildes inflytande över den egna vardagen och att förutsättningarna för kvalitetsutveckling försämras. Mångfalden av utförare bedöms som viktig för att höja statusen inom omsorgsycket där många kvinnor med lägre löner arbetar.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att stadsdelsnämnderna omgående upphör med ideologiskt motiverad kommunalisering av boenden och andra verksamheter inom äldreomsorgen. Samt att kommunstyrelsen bör få i uppdrag att i samråd med äldrenämnden utreda förutsättningarna för att öka mångfalden av aktörer inom äldreomsorgen kombinerat med att förstärka möjligheter att underlätta för den enskilda äldre att använda sin valfrihet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldrenämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, kommunstyrelsens pensionärsråd, Stiftelsen Äldrecentrum och Vårdföretagarna Almega.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 juni 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Stadens mest centrala mål för äldreomsorgen är att alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet. Oavsett vilket boende eller vilken hemtjänstutförare som väljs ska den äldre vara säker på att få en god vård och omsorg. Det finns idag valfrihetssystem inom boende, hemtjänst och dagverksamhet.

Valfrihetssystemet för vård- och omsorgsboende omfattar boenden som drivs i tre olika regiformer, kommunal regi, entreprenad drift samt privat regi. Fördelningen av

dessas olika driftsformer är följande:

Antal boenden i kommunal regi	21 boenden
Antal boenden på entreprenad	34 boenden
Antal privata boenden	67 boenden
Totalt antal boende	122 boenden

Sett till antalet boenden är således de som drivs i kommunal regi i minoritet. Mot denna bakgrund kan inte stadsledningskontoret se att de tre återtaganden som är aktuella på ett genomgripande sätt minskar valfriheten för den äldre.

Valfrihetens begränsningar är inte bara en fråga om driftsform. Det handlar också om antalet utförare och svårigheter att finna det boende eller hemtjänstföretag som bäst lämpar sig för den som ska välja utförare. Stadsledningskontoret ser positivt på den utveckling som skett av Hitta service, på stadens webbplats, och tror att detta kommer att förbättra möjligheterna för den enskilde att göra ett lämpligt val av utförare.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 maj 2015 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen.

Reservation anfördes av Dennis Wedin m.fl. (M), Ann-Katrin Åslund (FP) och Britt Westerlind (KD) *bilaga 1*.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 30 april 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Äldreförvaltningen förmodar att motionen har sin bakgrund i de politiska beslut som fattats om att inte förlänga tre av de pågående entreprenadavtalen avseende vård- och omsorgsboende och istället låta dessa återgå till kommunal drift.

Valfrihetssystemet för vård- och omsorgsboende omfattar boenden som drivs i tre olika regiformer; kommunal regi, entreprenad drift samt privat regi. Av de totalt 122 vård- och omsorgsboenden som i dagsläget finns inom stadens valfrihetssystem, drivs 21 i kommunal regi (varav två som intraprenad), 34 av entreprenörer samt 67 i privat regi. Sett till antalet boenden är således de som drivs i kommunal regi i minoritet.

Mot denna bakgrund anser äldreförvaltningen att besluten att återta tre vård- och omsorgsboenden i kommunal regi även fortsättningsvis innebär att den enskilde kommer att ha många alternativ och aktörer att välja bland.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 maj 2015 att godkänna och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Jan Tigerström m.fl. (M) och Jonatan Ohlin (FP), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Helen Törnqvist (C) och Bjarne Selin (KD), *bilaga 1*.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 20 april 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens uppdrag är att arbeta utifrån givna politiska mål och ansvara för att uppdrag utifrån dessa utförs.

Kommunfullmäktiges mål är att alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg med god kvalitet. Inriktningen gällande hemtjänsten är att det ska finnas tillräckligt många alternativ för bra valfrihet, däremot inte fler än att staden kan följa upp och garantera kvaliteten.

Förvaltningen anser att det är viktigt att tydliga kvalitetskrav ställs på dem som bedriver verksamhet inom äldreomsorgen samt att det finns bra och tillförlitliga system och metoder för att följa upp och kontrollera att vård- och omsorgsboenden, hemtjänst och andra verksamheter inom äldreomsorgen uppfyller dessa kvalitetskrav. Oavsett vilket alternativ som den äldre väljer ska hon/han vara säker på att få en god vård och omsorg.

Förvaltningen är positiv till den utveckling som skett av Hitta- och Jämförservice på Stockholms stads hemsida där möjlighet finns att söka och jämföra mellan bl.a. olika hemtjänstutförare, vård- och omsorgsboenden, dagverksamheter. Förvaltningens biståndshandläggare informerar också om valmöjligheter och möjlighet att byta utförare. Bland annat använder förvaltningens biståndshandläggare Ipads (surfplattor) vid hembesök för att förtydliga informationen och därigenom öka förutsättningarna för de äldre att kunna göra ett aktivt val.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 maj 2015 att godkänna förvaltningens tjänstutlåtande och överlämna som

svar på remiss till kommunstyrelsen.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 april 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsnämnden har organiserat verksamhetsområdena äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri inom två avdelningar, en avdelning för egen regi och en beställaravdelning. Avdelningen för egen regi ansvarar för två vård- och omsorgsboenden i stadsdelen och har lång erfarenhet inom detta ansvarsområde och kan bedriva verksamheter om nämnden så önskar.

Ansvar för uppföljning av alla verksamheter oavsett regiforma inom äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta och socialpsykiatri åligger förvaltningens beställaravdelning för ovan nämnda verksamhetsområden. Beställaravdelningen har över tid utvecklat arbetssättet gällande avtals- och verksamhetsuppföljning och det utvecklingsarbetet fortgår även framöver. Genomförandet av verksamhets- och avtalsuppföljningarna sker av avdelningens biträdande avdelningschef, TÖS (tillsynsansvarig över social omsorg). MAS och MAR ansvarar för hälso- och sjukvård respektive rehabilitering inom vård- och omsorgsboenden och servicehus. De granskar och följer upp dessa områden.

Samma tillvägagångssätt tillämpas både för verksamhet i egen regi som för upphandlad verksamhet.

Verksamhetsuppföljning genomförs en gång per år för alla verksamheter. Uppföljning av avtal och mervärden enligt inlämnat anbud med de verksamheter som upphandlats sker också. Handlingsplaner upprättas för de eventuella avvikelser som påvisas vid uppföljningarna. Särskilda avstämningsmöten genomförs mellan uppföljningarna för att få insyn i hur utvecklings- och förbättringsarbetet fortgår.

När avtal med upphandlad verksamhet upphör eller när förlängning av avtal är aktuell redovisas detta i särskild ordning till stadsdelsnämnden som beslutar om ny upphandling, förlängning eller återtagande av verksamhet.

Inför återtagande av verksamhet till egen regi arbetar förvaltningen på samma strukturerade sätt som vid överlämnande till privat drift efter en genomförd upphandling.

Förvaltningen har organiserat arbetet genom en styrgrupp för strategiska frågor bestående av ledningen för egen regi, beställare, ekonomi och personal. En projektgrupp arbetar med de operativa detaljfrågorna i den verksamheten som ska återtas. I denna grupp ingår exempelvis IT, ekonomicontroller, MAS/MAR, kostnadschef m fl.

För att åstadkomma ett bra överförande är god planering och bra samverkan en förutsättning. Ett tydligt brukarfokus, tydlig dialog och bra samverkan inom alla nivåer i organisationen samt god framförhållning är viktiga beståndsdelar för ett lyckat resultat.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2015 att godkänna och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen till kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Abit Dundar m.fl. (FP) och Lars Svärd m.fl. (M) *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Hans Tjernström (C) *bilaga 1*.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 april 2015 har i huvudsak följande lydelse.

All vård och omsorg till äldre ska vara av god kvalitet. Oavsett vilket boende eller hemtjänst som den äldre väljer ska den äldre vara säker på att få en god vård och omsorg.

Förvaltningen har ingen egen åsikt om driftsform. Förvaltningens uppdrag är att arbeta utifrån de politiska målen och att säkerställa att alla verksamheter inom äldreomsorgen följer gällande lagstiftning, forskrifter och riktlinjer. Det är därför viktigt att det ställs tydliga kvalitetskrav på dem som bedriver verksamhet inom äldreomsorgen samt att det finns bra och tillförlitliga system och metoder för att följa upp och kontrollera att boenden, hemtjänst och andra verksamheter inom äldreomsorgen uppfyller dessa kvalitetskrav.

En viktig aspekt är också informationen om olika verksamheter. Stadsdelsnämndens pensionärsråd har tagit upp att det är svårt för den äldre att välja, utifrån den mångfald som erbjuds. Att flytta är ett stor beslut för den äldre och hur ska man veta om boendet är bra, säkert och passar ens behov? Pensionärsrådet har föreslagit att någon form av kvalitetsregister tas fram och som säkerställer att verksamheterna som finns med där uppfyller de krav som ställs.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 maj 2015 att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen i sin helhet samt därutöver anföra.

Den röd-grön-rosa majoriteten har behandlat ett antal frågor om förlängning av upphandlad äldreomsorg sedan vi kom till makten. En hel del har förlängts och vi

ser inte att valfriheten för den enskilda individen är hotad.

Vi är däremot tydliga i frågan om att all upphandlad verksamhet ska ha bra kvalitet. De aktörer som söker snabba och stora vinster på bekostnad av våra äldres välbefinnande och omsorg ska veta att de inte är välkomna i Stockholm Stad längre. Hemtjänsten och äldreomsorgen ska bara rymma seriösa aktörer.

När allianspartierna satt vid makten var den frågan inte lika viktig eller prioriterad och vi såg flera exempel där privata vinster gick före våra äldres välbefinnande. Vi finner det vidare anmärkningsvärt att allianspartierna uppmanar stadsdelarna att sluta med ideologisk motiverad kommunalisering och istället arbeta för ett ökat antal utförare.

Reservation anfördes av Bo Arkelsten m.fl. (M) och Helen Jäderlund Eckardt (FP), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Bertil Pelland (C), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Carina Franke (KD), *bilaga 1*.

Hässelby-Vällingby staddelsnämnds tjänsteutlåtande daterat den 27 april 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Generellt anser förvaltningen att det är viktigt att regler och förutsättningar är tydliga för de äldre som behöver vård- och omsorgsboende, hemtjänst eller annan äldreomsorg. Förvaltningen ser positivt på den utveckling som skett av *Hitta service* på stadens webbplats, där man kan jämföra både vård- och omsorgsboenden och hemtjänstutförare. Ofta baseras den äldres val på rekommendationer från släkt, vänner, grannar eller andra bekanta.

Förvaltningen arbetar utifrån kommunfullmäktiges riktlinjer för upphandling och på stadsdelsnämndens uppdrag när det gäller verksamheternas driftsformer.

Förvaltningen anser att förslagen i den remitterade motionen är av politisk art och anser sig därmed inte kunna ta något ställning-stagande i den frågan.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 16 april 2015 att förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunalstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av ordförande Ewa Larsson m.fl. (MP) Claes Elmgren m.fl. (S) samt Tina Kratz (V) *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Kristina Lutz m.fl. (M) och Jesper Svensson (FP) *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Gunnar Caperius (C) och Johan Sunbring (KD), *bilaga 1*.

Skarpnäck stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 6 mars 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen arbetar utifrån kommunfullmäktiges riktlinjer för upphandling och på stadsdelsnämndens uppdrag när det gäller verksamheternas driftsformer. Förvaltningen har inga synpunkter på motionens förslag. Generellt anser förvaltningen att det är viktigt att regler och förutsättningar är tydliga för de äldre som behöver vård- och omsorgsboende, hemtjänst eller annan äldreomsorg. Informationen om vilka valmöjligheter som finns ska vara god. Förvaltningen ser positivt på den utveckling som skett av *Hitta service* på stadens webbplats, där man kan jämföra både vård- och omsorgsboenden och hemtjänstutförare.

Förvaltningens biståndshandläggare möter regelbundet äldre som är i färd med att välja boende eller hemtjänstutförare, och upplever generellt att de allra flesta äldre önskar välja. Ofta baserar den äldre sitt val på rekommendationer från släkt, vänner, grannar eller andra bekanta. Förvaltningen ser positivt på förbättringar som underlättar för den äldre att göra välgrundade val.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 maj 2015 att godkänna förvaltningens förslag till svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Anders Göransson m.fl. (S), Erik Malm m.fl. (MP) och Birgitta Sevefjord (V), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Michelle Jangmyr (Fi), *bilaga 1*.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 mars 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att det är viktigt att äldre kan påverka var de bor, när de behöver hjälp samt när och hur den biståndsbedömda insatsen ska genomföras. På Södermalm har inga återtaganden av verksamhet till kommunal drift genomförts efter valet. Under vintern förlängdes entreprenadkontrakten för fyra av stadsdelens åtta vård- och omsorgsboenden som drivs på entreprenad. Inför avtalsförlängning eller förnyad upphandling kommer förvaltningen att bedöma verksamheter och entreprenörer efter

deras resultat och föreslå nämnden besluta på ett sätt som kan utveckla äldreomsorgen att ännu bättre svara mot de äldres behov.

Kommunstyrelsens pensionärsråd

Kommunstyrelsens pensionärsråd beslutade vid sitt sammanträde den 12 maj 2015 att lämna följande utlåtande som svar på remissen.

Problemen kring äldres boende i Stockholm är stora och komplexa. Många är otrygga i sina vanliga bostäder och skulle vilja flytta in i ett vård- och omsorgsboende. De kan dock inte beviljas plats eller får den så sent att man endast kan bo där en kort tid innan man avlider. Kvaliteten mellan olika boenden kan också variera kraftigt. Andra vill bo kvar hemma så länge som möjligt men har svårigheter då bostaden eller fastigheten inte är tillgänglig. För många är trygghetsboenden av kostnadsskäl en omöjlighet. Den reella valmöjligheten är därför mycket begränsad.

Stockholm stad är den kommun i Sverige som genomfört den mest omfattande privatiseringen inom äldreomsorgen de senaste åren. Inom äldreboendet har exempelvis andelen personer i kommunalt äldreboende sjunkit från 53,5 procent 2008 till 37,4 procent år 2011. Inom hemtjänsten har en liknande utveckling skett. Av de totalt 122 vård- och omsorgsboenden som i dagsläget finns inom stadens valfrihetssystem drivs 21 i kommunal regi samt 34 av entreprenörer samt 67 i privat regi.

Enligt KPRs uppfattning finns inget stöd från forskning och analyser gjorda av utomstående expertis att konkurrensen i sig främjar kvaliteten inom äldreboende och omsorg. Däremot vill vissa äldre kunna välja mellan några utförare av hög kvalitet.

Rådet har i flera sammanhang framhållit att den viktigaste insatsen för att påverka äldreomsorgens kvalitet är att de totala anslagen till verksamheten ökar.

För att i grunden förbättra situationen för äldres boende krävs flera insatser. KPR ser därför positivt på de åtgärder som den nya majoriteten aviserat. Man har startat en omfattande utredning för att se över de olika formerna för äldreboenden, hur de kan göras mer hemlika och hur övergången mellan dem förenklas och om nya former för ”mellanboenden” kan skapas. Inga servicehus kommer att göras om till trygghetsboenden förrän utredningen är klar. De kommunala bostadsföretagen ska medverka till att äldres möjligheter att kunna bo kvar i sin fastighet.

Rådet förutsätter även att kvalitetskraven vid upphandling måste skärpas och att uppföljning och inspektion av verksamheten ges hög prioritet. Genom detta breda anslag kommer kvaliteten och den reella valfriheten att öka för äldres boende.

KPR ser inte att en ”ideologiskt motiverad kommunalisering av boenden och andra verksamheter inom äldreomsorgen” inletts som anges i motionen. Rådet förutsätter att man vid upphandling eller förnyelse av avtal kommer att göra en allsidig bedömning så att den utföraren med högsta kvalitet vinner. Rådet ser då gärna att antalet kommunala utförare kan öka. Till följd av tidigare beslut finns som redovisats

en obalans i förhållande mellan privata och kommunala utförare.

Vårdföretagarna Almega

Vårdföretagarna Almegas yttrande har i huvudsak följande lydelse.

Vårdföretagarna anser att en mångfald av aktörer inom välfärden bidrar till ökad kvalitet. Mångfalden utvidgar arbetsmarknaden för omsorgspersonalen och skapar valfrihet för den enskilde i behov av omsorg. Vårdföretagarna ser därför med stor oro på de återkommunaliseringar av fungerande privata verksamheter som nu sker över landet. De minskar mångfalden av aktörer och valfriheten för den enskilde.

Det är när olika utförare och verksamheter får möjlighet att jämföra sig med varandra som en kvalitetsutveckling ske. Goda idéer och nya lösningar sprids mellan privata och offentliga utförare och gör att de tillsammans utvecklar välfärden. I valfrihetssystem där medborgaren har möjligheten att välja och välja bort utförare uppstår en viktig dynamik. Den utförare som inte uppfyller kraven eller åtgärdar brister kan inte längre finnas kvar. Detta kastas omkull om återkommunaliseringar utan andra skäl än rent ideologiska genomförs.

54 procent av vård- och omsorgsföretagen leds av kvinnor. Det kan jämföras med övriga näringslivet där andelen är 28 procent. Kvinnor leder både stora och små vård- och omsorgsföretag. Återkommunaliseringar försämrar avsevärt möjligheterna för kvinnliga entreprenörer.

Regeringens nyligen tillsatta utredning om ett nytt regelverk för offentlig finansiering av privata utförda välfärdstjänster hämmar utvecklingen inom välfärdsområdet. Företag vittnar om att de inte vågar starta nya verksamheter eller utvecklas eftersom spelreglerna är mycket osäkra så länge utredningen pågår. Det riskerar att förhindra kvalitetsutvecklingen inom välfärdsområdet under flera år. Det är mycket bekymmersamt.

En undersökning genomförd av Demoskop 2014 visar att fler än åtta av tio svenskar anser att valfriheten är viktig i vård och omsorg. Man upphör inte att vara en individ med egna önskemål bara för att man blir gammal och sjuk. Det är när den äldre får fortsätta leva sitt liv som just den unika individ hon är som värde skapas i omsorgen. Att kunna välja, och välja bort, skapar inte bara värde för den enskilde utan det är också en förutsättning för värdighet. Därför delar Vårdföretagarna motionärernas oro över att valfriheten för äldre i behov av omsorg minskar när verksamheter inom äldreomsorgen återkommunaliseras. I en modern välfärdsstat ska man som brukare kunna välja mellan utförare – såväl offentliga som privata.

Ovan nämnda undersökning visar också att en majoritet av svenskarna anser att konkurrensen om arbetskraften är bra för de anställda. Det innebär att det är positivt för personal inom omsorgsyrtket att ha flera arbetsgivare att välja mellan. På det sättet skapas förutsättningar att påverka sina arbetsvillkor. När verksamheter inom

äldreomsorgen som bedrivits i fri regi återkommunaliseras påverkas personalens möjligheter negativt eftersom antalet arbetsgivare inom omsorgsycket därmed minskar. Mot bakgrund av ovanstående tillstyrker Vårdföretagarna motionärernas förslag.

Stiftelsen Äldrecentrum

Stiftelsen Äldrecentrums yttrande har i huvudsak följande lydelse.

Motionärerna framhåller att det är viktigt med långsiktighet för att kunna utveckla en kvalitativt bra äldreomsorg. Det finns goda belägg för detta. Motionärernas huvudfokus är på hur mångfalden kan främjas. Äldrecentrum tolkar begreppet mångfald som att det finns hemtjänst med olika inriktningar för äldre med olika behov eller önskemål. Det kan handla om hemtjänst med kultur- och/eller språkkompetens som den äldre önskar, eller hemtjänst med särskild kunskap om t.ex. HBTQ-frågor. Det kan handla om hemtjänst med personal som kan kommunicera med personer som är döva/gravt hörselnedsatta. Det kan handla om hemtjänst med kunskap om demenssjukdomar, psykisk funktionsnedsättning, utvecklingsstörning eller liknande.

Stockholms stad har erfarenhet av kundval sedan 2002 och av att tillämpa LOV sedan 2009. Erfarenheten är att det varit svårt att få en önskad mångfald, trots många utförare.

Vad gäller vård- och omsorgsboenden finns en specialisering. Främst avser det särskilt boende avsett för personer med demenssjukdom. Det kan också handla om språk (arabiska, finska, persiska, spanska), religion/kultur (Judiska hemmet, Josephinahemmet). Med anslagsfinansiering finns boenden för bl.a. psykisk funktionsnedsättning.

Inom hemtjänsten finns det inte på samma sätt en specialisering. På ”Jämför service” går det för närvarande endast att söka specialitet avseende språk. Stockholms stad har genom särskilda anslag stimulerat framväxten av specialiserade hemtjänstenheter för personer med demenssjukdom. Detta har varit framgångsrikt, men fortlevnaden för dessa specialiserade enheter är osäker.

Det finns en rad hinder som kan förklara att den önskade mångfalden av inriktningar inom hemtjänsten inte uppstått. Det handlar såväl om att det kan vara svårt att få personal med rätt kompetens som osäkerhet om långsiktighet och finansiering. Staden har med stimulansmedel sökt främja specialisering, men dessa stimulansmedel har inte haft den långsiktighet som krävs. Det finns vanligen merkostnader förknippade med en specialisering. Merkostnaderna uppstår på flera sätt, t.ex.

- Omsorgstagarna bor vanligen mer spritt än om hemtjänstutföraren kan ha alla sina kunder samlade i ett begränsat geografiskt område. Det ger ökade kostnader för att förflytta sig mellan omsorgstagarna.
- Personalen behöver fortbildning inom det område de ska specialisera sig på, och behovet av handledning och reflektion kan vara större än i ”vanlig”

- hemtjänst.
- Omsorgstagarna kan ha särskilda behov. Att hjälpa en person med demenssjukdom tar vanligen längre tid än att hjälpa en person utan kognitiva funktionsnedsättningar.

Om inte tillräcklig hänsyn tas till dessa merkostnader i stadens ersättningssystem och vid biståndshandläggarnas tidsbedömning blir det svårt eller omöjligt för en utförare att driva en specialiserad verksamhet. Nedan ges exempel på vad specialiserad hemtjänst kan innebära och medföra.

I Äldrecentrums uppföljning av utförare som fått del av stadens stimulansbidrag för hemtjänst riktad till personer med demenssjukdom framkommer att dessa utförare inte skulle ha haft möjlighet att ge sin personal fortbildning och handledning utan stimulansmedlen. Vissa av de enheter som startats överväger att avveckla eftersom de anser att biståndshandläggarna alltför sällan gör en individuell bedömning av tidsbehovet utan utgår från stadens tidsschabloner som ett tak. Dessa är inte anpassade för personer med demenssjukdom, utan tänkta som en mer generell vägledning för biståndshandläggarna.

Eftersom personer med demenssjukdom är olika sinsemellan, och sjukdomsförloppet gör att behov och den tid det tar att utföra insatser växlar är det ett grannlaga arbete att bedöma tiden. Det krävs speciell kunskap hos biståndshandläggaren, och att biståndshandläggaren har ett förtroendefullt samarbete med utföraren. Det är ju den personal som är hemma hos den äldre som ser hur det fungerar. Här finns ett tydligt utvecklingsområde för staden, såväl att stärka kunskapen hos biståndshandläggarna som att utveckla förtroende och samarbete mellan biståndshandläggare och hemtjänstenheterna. En förutsättning för att ett sådant förtroende ska uppstå är att det är ett begränsat antal utförare så att biståndshandläggarna kan lära känna dessa. Det är också angeläget att ta fram en kravspecifikation för att en hemtjänstutförare ska kunna få kalla sig för ”hemtjänst med demensinriktning”. Utföraren måste kunna styrka att den har den kompetens som krävs för att ge insatser till personer med demenssjukdom.

Äldrecentrum har tidigare studerat behov och förekomst av hemtjänst särskilt anpassad för personer med psykisk funktionsnedsättning, och konsekvenserna om hemtjänstenheten inte har adekvat kunskap. Äldrecentrum konstaterade i den studien vikten av att föra samman kunskapen inom socialpsykiatri och äldreomsorgen och forma hemstödsteam. Försöksverksamhet har skett bl.a. i Farsta stadsdel.

Det finns flera skäl till att den mångfald som förväntats tack vare många kreativa aktörer inte kommit till stånd utan särskilda insatser från stadens sida. Mångfalden kan främjas genom att upphandla specialinriktningar via LOU som komplement till den hemtjänst som finns enligt LOV. Mångfalden kan också främjas inom ramen för LOV förutsatt att tidsbedömning och ersättningsnivå anpassas till omsorgstagarnas särskilda behov och de specialiserade enheternas högre kostnader.

För att långsiktigt stimulera den mångfald som motionen syftar till behöver därför staden

- se över riktlinjerna för hur biståndshandläggarna ska bedöma tid för äldre med särskilda behov såsom demenssjukdom och psykisk funktionsnedsättning,
- se över ersättningssystemet så att ersättningen täcker kostnader för den utbildning och handledning som krävs för personal i enheter som arbetar inriktat på äldre med t.ex. demenssjukdom, utvecklingsstörning eller psykisk funktionsnedsättning,
- lägga fast villkor (kompetens hos arbetsledning och personal, fast anställda, kontinuitet) för att hemtjänstutförare ska kunna få presentera sig som med speciell inriktning,
- göra de specialiserade hemtjänstutförarna sökbara efter specialinriktning i ”Jämför service”,
- ge biståndshandläggarna mandat att vid behov lotsa äldre till lämplig specialiserad hemtjänstenhet,
- utveckla former för samarbete mellan biståndshandläggarna och de specialiserade hemtjänstutförarna,
- svara för att det finns ett utbud av lämplig utbildning för omsorgspersonal och biståndshandläggare.

Reservationer m.m.

Äldrenämnden

Reservation anfördes av Dennis Wedin m.fl. (M), Ann-Katrin Åslund (FP) och Britt Westerlind (KD) enligt följande.

”Vi föreslog att äldrenämnden beslutar

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att återremittera motionen till äldreförvaltningen
3. Att därutöver anför följande:

Ideologiskt motiverad återkommunalisering av boenden och andra verksamheter inom äldreomsorgen är för oss dels en fråga om begränsad valfrihet för Stockholms äldre och dels en fråga om majoritetens syn på följden för jämställdheten i staden. Att den rödgrönrosa majoriteten i Stadshuset kallar sig feministisk är uppseendeväckande med tanke på att återkommunaliseringen av väl fungerande verksamheter med många kvinnliga chefer och till stor del kvinnliga arbetstagare försämrar för kvinnors företagande och för jämställdheten inom äldreomsorgen. Förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen om valfrihet inom äldreomsorgen klargör inte alla aspekter av återkommunaliseringen. Därför vill vi återremittera motionen och uppdra åt äldreförvaltningen att belysa även jämställdhetsaspekten i återkommunaliseringen.”

Bromma stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Jan Tigerström m.fl. (M) och Jonatan Ohlin (FP) enligt följande.

”Stockholm ska höga ambitioner för välfärden. Äldreomsorgen i Stockholm bör därför kännetecknas av god kvalitet samt hög tillgänglighet och detta ska gälla oavsett driftform eller utförare.

Idén att driva all välfärd i stora offentliga inrättningar kom till korta redan under 80- och 90-talet. Vare sig äldre eller välfärdens medarbetare upplevde att de stora systemen kunde möta deras förväntningar på kvalitet, tillgänglighet eller egenmakt. De reformer som har gjorts sedan dess har öppnat upp för mer av egna val och möjlighet att påverka välfärden i sin egen vardag. Den svenska välfärdsmodellen, som bygger på gemensam finansiering och möjlighet att själv välja utförare, har ett starkt folkligt stöd.

Därför bör vi värna att det finns många olika aktörer inom äldreomsorgen, alltifrån mindre nystartade verksamheter till större etablerade organisationer som utifrån sina respektive styrkor bidrar till att stärka och utveckla Stockholms välfärd. Mångfald och

möjligheten för var och en att påverka och bestämma själv är förutsättningar för att äldreomsorgen ska kunna möta de äldres behov.

Därför är det allvarligt att den politiska majoriteten i Stockholm stad sätter ideologiska käpphästar framför en genuin omsorg om hur kvaliteten och tillgängligheten kan stärkas i Stockholms äldreomsorg. Genom att driva igenom kommunaliseringar av väl fungerande verksamheter riskerar kvaliteten att försämrats och framförallt skapar det oro för de äldre samt osäkerhet för de anställda. Arbetet med att stärka äldreomsorgen i Stockholm bör i stället fokusera på hur kvaliteten och tillgängligheten kan förbättras samtidigt som mångfalden och valmöjligheterna bör värnas och utvecklas.”

Ersättaryttrande gjordes av Helen Törnqvist (C) och Bjarne Selin (KD) enligt följande.

”Om vi hade haft beslutanderätt hade vi anslutit oss till Moderaternas och Folkpartiets särskilda uttalande.”

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Abit Dundar m.fl. (FP) och Lars Svärd m.fl. (M) enligt följande.

”Att bifalla motionen och därutöver anföras: Stockholms äldre blir allt friskare och lever längre. Det är ett gott tecken för en stad som ska ha höga ambitioner. Alla har rätt till en bra äldreomsorg som ges efter ens egna önskemål och behov. Det finns ingen anledning till att stockholmare ska tas ifrån inflytande över sina livsval bara för att man blir äldre. Människor växer med frihet och självbestämmande oavsett ålder. När det uppstår ett vårdbehov på ålderns höst är det upp till Stockholm stad att erbjuda en högkvalitativ omsorg utifrån såväl individuellt behov som önskemål.

Det är en viktig utgångspunkt i en stad som väljer att fortsätta fokusera på mångfald och valmöjligheter med olika sorters driftformer inom omsorgen. Den valfrihet som präglar Stockholm ska även fortsättningsvis leda till bättre kvalitet och tillgänglighet.

Kvalitet är inte återkommunaliseringar av ideologiska skäl. Kvalitet är att verksamheter oavsett driftform anpassas efter höga mål och individuella behov.”

Ersättaryttrande gjordes av Hans Tjenström (C) enligt följande.

”Instämmer i reservationen från (FP) och (M).”

Hässelby-Vällingby staddelsnämnd

Reservation anfördes av Bo Arkelsten m.fl. (M) och ledamot Helen Jäderlund Eckardt (FP) enligt följande.

”Förslag till beslut

Att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Att därutöver anföras:

Stockholms äldre blir allt friskare och lever längre. Det är ett gott tecken för en stad som ska ha höga ambitioner. Alla har rätt till en bra äldreomsorg som ges efter egna önskemål och behov. Det finns ingen anledning till att stockholmare ska tas ifrån inflytande över sina livsval bara för att man blir äldre. Människor växer med frihet och självbestämmande oavsett ålder. När det uppstår ett vårdbehov på ålderns höst är det upp till Stockholm stad att erbjuda en högkvalitativ omsorg utifrån individens behov och önskemål.

Det är en viktig utgångspunkt i en stad som väljer att fortsätta fokusera på mångfald och valmöjligheter med olika driftsformer inom omsorgen. Den valfrihet som präglar Stockholm ska även fortsättningsvis leda till bättre kvalitet och tillgänglighet. Kvalitet är inte återkommunaliseringar av ideologiska skäl. Kvalitet är att verksamheter oavsett driftsform anpassas efter högt ställda mål och individuella behov”

Särskilt uttalande gjordes av Bertil Pelland (C) enligt följande.

”Instämmer i (M+FP):s reservationstext”

.

Särskilt uttalande gjordes av Carina Franke (KD) enligt följande.

”Instämmer i (M+FP):s reservationstext”

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Ewa Larsson m.fl. (MP), Claes Elmgren m.fl. (S) samt Tina Kratz (V) enligt följande.

”Utgångspunkten för stadshusmajoritetens arbete med att utveckla äldreomsorgen är ökad kvalitet, större inflytande för brukarna och bättre arbetsvillkor för de anställda. De senaste årens experiment med ideologiskt drivna privatiseringar och vinstjakt ersätts nu av en politik som tar sin utgångspunkt i att all äldreomsorg ska vara bra

äldreomsorg. Avknoppningen av norra hemtjänstenheten i Skarpnäcks stadsdelsområde är ett exempel på ideologiskt betingad privatisering som genomfördes utan att hänsyn togs till verksamhetens bästa eller till att brukarna skulle få möjlighet att välja ett kommunalt alternativ.

Vi vill också fästa uppmärksamhet på att i Socialstyrelsens Öppna jämförelser för 2014 utmärker sig tyvärr Stockholms stad negativt inom flera områden. Stockholms stad tillhör inte i en enda indikator de 25 % bästa kommunerna inom äldreomsorgen.. Tvärtom ser vi att Stockholm får rött i oroväckande många indikatorer – dvs vi är bland Sveriges 25 % sämsta kommuner. Det gäller t.ex. trygghet och bemötande inom hemtjänst, hemtjänst i sin helhet, bemötande särskilt boende, maten särskilt boende, tillgodosedda rehabiliteringsbehov efter stroke för att ta några exempel. Dessa resultat manar till eftertanke och bör tas fasta på i stadens fortsatta utvecklingsarbete av äldreomsorgen oavsett om den bedrivs i kommunal eller enskild regi.”

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Kristina Lutz m.fl. (M) och Jesper Svensson (FP) enligt följande.

”Vi yrkar att Stadsdelsnämnden uttrycker sitt stöd till vad som anförs i motionen I Skarpnäck finns en mångfald av utförare av välfärdstjänster inom förskola, äldreomsorg, så som boende och hemtjänst, med så väl kommunal, företag och personaldriven verksamhet. Mångfalden av verksamheter ger förutsättningar för brukare och föräldrar att välja den utförare som bäst passar de egna behoven. Konkurrens, tillsammans med uppföljning och tillsyn, främjar kvalitet och utveckling av verksamheterna. För att bibehålla ett varierat utbud, en mångfald av arbetsgivare inom sektorn och ge möjlighet till utveckling behövs även fortsatt olika driftsformer och utförare.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att det är viktigt att regler och förutsättningar är tydliga och informationen om vilka valmöjligheter som finns ska vara god, samt generellt att de allra flesta äldre önskar välja.

Motionärerna lyfter i sitt förslag en viktig problematik där ideologiskt motiverad tvångskommunalisering berövar så väl utförare som medborgare valfrihet och flyttar makt från enskilda till kommunala tjänstemän och politiker. Vi anser att Skarpnäck är ett exempel på fördelarna med hur olika driftsformer och huvudmän bidrar till verksamhet av god kvalitet och valfrihet för brukare. Vi instämmer i motionärernas oro över den utveckling av mindre variation och valfrihet som den nuvarande majoriteten i Stadshuset strävar efter. Därför anser vi att stadsdelsnämnden bör uttrycka sitt stöd för vad som anförs i motionen.”

Ersättaryttrande gjordes av Gunnar Carperius (C) och Johan Sunbring (KD) enligt följande.

Om de hade tjänstgjort i nämnden så hade de ställt sig bakom moderaternas och folkpartiets särskilda uttalande.

Södermalms stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Anders Göransson m.fl.(S), Erik Malm m.fl. (MP) och Birgitta Sevefjord (V) enligt följande.

”Alliansens upphandlingspolitik under föregående mandatperioder sammanfattas i den dåvarande aktivitetsplanen: ”allt som inte är myndighetsutövning och strategiska ledningsfunktioner ska upphandlas i konkurrens eller erbjudas brukarna genom valfrihetssystem.” där ”Egenregianbud kan komma att utarbetas inom områden där konkurrensen kan antas vara mindre omfattande.”

I opposition verkar minnet av den tidigare doktrinen vara helt bortblåst. Det är svårt att göra någon annan tolkning när vi läser alliansens motion där de bl.a. skriver att vi i den nya majoriteten tycks tro att det är driftsformen i sig som avgör en verksamhets kvalitet. Eller uppmanar stadsdelarna att sluta med ideologiskt motiverad kommunalisering och istället arbeta för ett ökat antal utförare.

Vår utgångspunkt är medborgarnas bästa. Det kommer leda till olika lösningar. Vad vi kan lova är att vi inte, likt tidigare majoritet, kommer låta dogmatiska principer styra vårt handlande.”

Ersättaryttrande gjordes av Michelle Jangmyr (Fi) enligt följande.

Michelle Jangmyr (Fi) instämmer med Anders Göransson m.fl.(S), Erik Malm m.fl. (MP) och Birgitta Sevefjords (V) särskilda uttalande.